

Ухвала
Міжнародної конференції
«Роль і місце Аграрних палат у розвитку сільських територій.
Європейський досвід»

Українській земельній (аграрній) реформі минає 25 років. Це – світовий рекорд. Донедавна першість тримала Мексика у якій реформування проводилося 23 роки.

Земельні паї в Україні отримали 6,9 мільйона селян. За час реформ померло майже мільйон власників земельних паїв. Ще 1,6 мільйона землевласників зараз у віці старше 70 років, і не можуть самостійно працювати на своїх паях. Єдиний шлях розпорядження своєю землею для цих людей – передача в оренду.

Цьогоріч на Львівщині розмір орендної плати за 1 га ріллі становить 1060 грн. При здачі в оренду приблизно півтора гектара ріллі (середній розмір земельного паю) селяни отримують біля 1590 грн. орендної плати. Це той реальний результат земельної реформи, який отримують сьогодні власники земельних паїв у селах Львівської області. Якщо згадати незадовільне інфраструктурне забезпечення сільських територій, критичний стан доріг, відсутність систем водопостачання та водовідведення, низький рівень забезпечення об'єктами соціального призначення, відсутність перспектив для працевлаштування сільського населення то ситуація із реформування аграрного сектору виглядає доволі сумно. І не лише на Львівщині, але і в Україні загалом.

Що ж варто змінити, аби реформа запрацювала?

Необхідно надати селянам право повноцінно розпоряджатися своїми земельними паями. Забезпечити на законодавчому рівні розвиток самоврядування в аграрному секторі з делегуванням частини повноважень державних органів цим самоврядним організаціям (аграрним палатам). Через навчальні заклади, програми дуальної освіти, дорадництво пропагувати на селі сучасні інструменти та форми ведення господарства, ставлячи пріоритет на виробництво нішевої аграрної продукції. Практикувати надання доступної та швидкої в оформленні фінансової підтримки сільським товаровиробникам. Працювати над створенням ринкової інфраструктури та поширенням кооперативного руху.

На даний час маємо безліч прикладів успішних реформ у сільському господарстві в країнах Європейського Союзу. Багато напрямів реформування аграрної економіки можуть бути результативними й в Україні уже в найближчій перспективі.

Ефективний розвиток аграрного сектора економіки України неминуче пов'язаний із переходом до інноваційної моделі, заснованої на технічному та технологічному і ресурсному переоснащенні галузі.

Така модель забезпечить системний підхід у впровадженні новацій у виробництво і, як наслідок, економічне зростання села, але вимагає чітких і послідовних дій управління галуззю, а також певну системність розробок,

просування і освоєння нововведень, що сприятимуть ефективному розвитку аграрної економіки та соціальному розвитку сільських територій.

Зокрема, ефективність формування сучасної інфраструктури, створення умов для підприємницької діяльності різних організаційно-правових форм в аграрній сфері, задоволення та захисту економічних, соціальних та інших спільних інтересів аграрних товаровиробників та сільського населення повинно проходити через утвердження та розвиток самоврядування в аграрній сфері.

Слід також врахувати й те, що пріоритетами спільної аграрної політики Європейського Союзу на даний час є конкурентне підприємництво, підтримка органічного виробництва, розвитку сільських територій, раціонального природокористування.

Враховуючи все сказане вище, конференція ухвалила:

1. Спираючись на Європейський досвід самоврядування в аграрній сфері, вважати стратегічним завданням розбудову в Україні мережі самоврядної організації – аграрної палати. З цією метою:

- працювати над створенням ініціативних груп прихильників аграрної палати в усіх областях України;

- проводити роботу з органами місцевого самоврядування, депутатами усіх рівнів для формування позитивного сприйняття та підтримки ідеї створення аграрних палат в Україні;

- опублікувати матеріали конференції окремим виданням та розповсюдити у всіх областях України;

- пропагувати ідею створення Аграрної Палати України у електронному та друкованому виданні Львівської Аграрної палати «Вісник Агрофорум»

- звернутися до Комітету професійних сільськогосподарських організацій (СОРА) та Генерального комітету сільськогосподарського співробітництва у Європейському Союзі (COGECA) з пропозицією щодо налагодження співпраці у питанні розбудови в Україні демократичної інституції (аграрної палати) в галузі сільського господарства та в сільській місцевості відповідно до Угоди Україна – ЄС.

2. Підготувати та надіслати Президенту України, Верховній Раді України, Кабінету Міністрів України звернення щодо:

- підготовки та прийняття законопроекту «Про Аграрну палату в Україні»;

- поетапного впровадження закону про зняття мораторію на продаж сільськогосподарських земель, при якому передбачити першочергове зняття мораторію на землі державної власності, запровадження верхньої межі розміру землеволодіння (не більше, ніж 300 га.), та встановлення жорсткого адміністративного контролю із залученням аграрних палат, за нижньою границею цін на землю, запровадження механізму соціального захисту для землевласників похилого віку та осіб з обмеженими фізичними можливостями шляхом обміну їх земельних паїв на договір довічного утримання з державними структурами;

- усунути надмірну зарегульованість у питанні проведення земельних торгів на ринку землі несільськогосподарського призначення шляхом скасування відомчих нормативних актів, що суперечать Земельному кодексу України (наказ Міністерства аграрної політики та продовольства України № 579 від 25.09.2012 року та інші).

- максимального спрощення механізму надання фінансової підтримки приватним сільськогосподарським товаровиробникам (особливо в аспектах документообігу та доступності), проведення фінансування малих і середніх товаровиробників шляхом виділення коштів з розрахунку на 1 га обробленої землі, залучення представників громадськості, в тому числі аграрних палат до розподілу фінансової підтримки;

- стимулювання розвитку малого підприємництва на селі шляхом лібералізації фіскальної політики, впровадження соціальних пільг та заохочень;

3. Продовжувати налагодження співпраці з Ізбами Рольничими Польщі, Сільськогосподарським палатами Німеччини та Франції в усіх сферах впливу на соціально-економічні процеси життєдіяльності сільських територій, в тому числі популяризації культурних традицій, поширення цікавого досвіду народних промислів, виробництва автентичної продукції з вираженою національною ідентичністю.

4. Започаткувати створення консультативно-дорадчого центру «Центр Європейського розвитку сільських громад та аграрних (технологічних) ініціатив» для обміну інформацією щодо матеріально-технічних засобів аграрного виробництва і спільних ринків збуту сільськогосподарської продукції;

5. Здійснити підготовку та впровадити спільно з навчальними закладами заходи з організації дуального професійного навчання та кваліфікаційних іспитів в галузі сільськогосподарського виробництва.